

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра бухгалтерського обліку та оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

На тему «СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ»

Виконав студент 4 курсу, групи ОПЗ-61с

Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Кириллова Яна Миколаївна

Керівник: Самусевич Я. В.

Суми -2020 рік

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційної роботи бакалавра на тему «СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМКИ МАЛОГО БІЗНЕСУ»

студентки Кириллової Яни Миколаївни

Актуальність теми дослідження визначається тим, що на сьогоднішній день спрощена система оподаткування є основним інструментом підтримки малого бізнесу. За всі роки існування спрощеної системи оподаткування вона показала свою важливість. Послужила засобом збереження соціальної стабільності і стимулом розвитку підприємства.

Метою кваліфікаційної роботи бакалавра є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації та методології обліку та оподаткування на підприємстві ПВКП «Сучасні лабораторії».

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи бакалавра є сукупність економічних процесів, пов'язаних з оподаткуванням діяльності малих підприємств.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти оподаткування малого бізнесу.

При виконанні кваліфікаційної роботи бакалавра були використані такі методи: спостереження, порівняння, аналіз, узагальнення.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

- Застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності має низку переваг.
- Загальна система стягнення податків занадто складна, тому спрощена система оподаткування для малого бізнесу - оптимальний варіант.
- Малий бізнес є органічним структурним елементом ринкової економіки

- Для малого бізнесу характерні відносно невеликі розміри, обмежена кількість людей, обмежений обіг капіталу, локальний район операцій та конкретний напрям роботи

- У результаті проведення дослідження підприємства ПВКП «Сучасні лабораторії» зробили висновок, що підприємство працює ефективно, але за останні місяці трішки знизило свою ефективність. Підприємство повинно покращити свою діяльність і працювати як раніше.

Ключові слова: система оподаткування, малий бізнес, суб'єкти, основні показники.

Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 48 сторінках, зокрема список використаних джерел із 42 найменувань розміщений на 4 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 3 рисунки, а також 4 додатки, розміщених на 14 сторінках.

Рік виконання кваліфікаційної роботи 2020 рік.

Рік захисту роботи 2020 рік.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ.....	8
1.1 Сутність спрощеної системи оподаткування	8
1.2 Характеристика малого бізнесу та особливості його розвитку ...	10
1.3 Еволюція спрощеної системи оподаткування та проблеми її застосування	12
РОЗДІЛ II ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПВКП «Сучасні лабораторії».....	14
2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства	14
2.2 Особливості фінансового стану підприємства.....	17
РОЗДІЛ III ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	23
3.1 Напрямки удосконалення спрощеної системи оподаткування	23
3.2 Зарубіжний досвід спрощеної системи оподаткування	26
3.3 Наслідки введення 5 групи для підприємців сфери ІТ	27
ВИСНОВКИ.....	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	31
ДОДАТКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.

ВСТУП

На сьогоднішній день спрощена система оподаткування є основним інструментом підтримки малого бізнесу. Система оподаткування служить засобом збереження соціальної стабільності і стимулом розвитку підприємства. Рішою спрощеної системи оподаткування є спрощення способу оподаткування. Метою створення такої системи оподаткування є підтримка малого бізнесу і сприяння його до розвитку. Тому спрощену систему оподаткування зазвичай використовує значна частина підприємств малого бізнесу.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів організації та методології обліку та оподаткування на підприємстві ПВКП «Сучасні лабораторії».

Поставлена мета обумовлює необхідність виконання наступних завдань:

- полягає у дослідженні теоретичних і практичних аспектів організації та методології обліку та оподаткування на підприємстві ПВКП «Сучасні лабораторії»
- провести аналіз підприємства ПВКП «Сучасні лабораторії»
- розроблено пропозиції щодо збільшення ефективності роботи ПВКП «Сучасні лабораторії»

Об'єктом роботи є сукупність економічних процесів, пов'язаних з оподаткуванням діяльності малих підприємств.

Предметом дипломної роботи є теоретичні, методичні та практичні аспекти оподаткування малого бізнесу.

В написанні дипломної роботи був використаний діалектний метод, також метод прогнозування та аналізу.

Інформаційною базою є законодавчі та нормативні акти, а також наукові статті та публікації з питань оподаткування.

РОЗДІЛ I ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ

1.1 Сутність спрощеної системи оподаткування

Малий бізнес слугує структурним елементом ринкової економіки. Він відіграє значну роль у перебудові створення ринкового середовища. Він знаходиться у вигляді дрібнотоварного виробництва і слугує вихідною формою ринкового господарювання. В наш час великого значення набуває призначення та робота малого бізнесу, особливо для країн які займаються ринковою системою господарювання. На перехідному етапі реформування економіки України малий бізнес відображає здатність до структуроутворення ринку [1].

Малий бізнес є підприємницькою діяльністю яка створює невелику кількість робочих місць, вона не суперечить закону, і працює на власний ризик.

Метою створення малого бізнесу є самореалізація особи яка очолює бізнес а також отримання прибутку. Для такого бізнесу характерним є конкретний напрямок сфери роботи, невелика кількість працівників, усі працівники в малому бізнесі зазвичай надзвичайно ціняться і є хорошими працівниками своєї сфери.

Для малого бізнесу вигідною є спрощена система оподаткування. Вона має лише один вид податку який має сплачуватися до місцевого бюджету.

Спрощена система оподаткування, обліку та звітності є особливим механізмом зборів та податків.

Юридичні та фізичні особи можуть самостійно обирати спрощену систему оподаткування.

У статті 298 ПКУ визначено порядок вибору і перехід на спрощену систему оподаткування а також можливість відмови від такої системи оподаткування.

У п. п. 291.5. ПКУ визначено види діяльності які можуть надавати право суб'єктам господарювання бути платником єдиного податку.

У статті 292 ПКУ визначено порядок визначення прибутків і склад платників єдиного податку.

У статті 292.3 міститься інформація для фізичних осіб яка є підприємцем, яка отримує дохід який був отриманий протягом звітного періоду у грошовій формі.

Для платників першої групи ставки єдиного податку встановлюються у вигляді відсотків .

Суб'єкти господарювання, які користуються спрощеною системою оподаткування поділяються на групи:

1) Обсяг доходу першої групи немає перевищувати 300 000 грн. Ця група фізичних осіб підприємців які не користуються допомогою найманих осіб. Ці підприємці здійснюють роздрібний продаж.

2) До другої групи належать фізичні особи підприємці, вони здійснюють діяльність по наданню послуг, при умові що протягом календарного року будуть відповідати таким критеріям:

- використання праці найманих осіб немає перевищувати 10 особам;
- їхній дохід немає перевищувати 1500 000 грн.

3) До третьої групи належать фізичні особи підприємці які дотримуються критеріям:

- їхній дохід немає перевищувати 5000 000 грн

4) До четвертої групи належать юридичні особи, розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування) [1].

Україна має 4 групи платників єдиного податку, яких класифікують на основі відповідних критеріїв (п. 4 ст. 291 ПКУ) (табл. 1.1) [1].

Таблиця 1.1 - Групи платників єдиного податку в Україні[1]

Група платників єдиного податку	ОПФ	Річний дохід, грн.	Дозволена кількість працівників	Ставка	База нарахування
1 група	ФОП	300 000	0	1%	Прожитковий мінімум для працездатних осіб
2 група	ФОП	1 500 000	< 10	20%	Мінімальна заробітна плата
3 група	ФОП, юрид. особа	5 000 000	Не обмежено	3% + ПДВ; 5%	Дохід
4 група	ФОП, юрид. особа	Частка с/г товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік > 75%	Не обмежено	Залежить від категорії (типу) земель, їх розташування	Нормативна грошова оцінка одного га сільськогосподарських угідь

Окрім наведених в таблиці характеристик, потрібно враховувати й інші критерії. Зокрема існують види діяльності, що не дають права обрати спрощену систему оподаткування, а також обмеження щодо визначення річного доходу та кількості працівників.

1.2 Характеристика малого бізнесу та особливості його розвитку

Важливою ознакою ринкової економіки є взаємодія великих, середніх та малих підприємств. Малий бізнес є бізнесом який постійно змінюється [3].

Малий бізнес почав розвиватися через зростання безробіття, закриття великих підприємств. Завдяки малому бізнесу є багато можливостей для працевлаштування великих верств населення.

Малий бізнес відіграє особливу роль у розвитку торгівлі, сфері послуг, громадському харчуванні і ще в багатьох сферах. Він являє собою велику кількість власників які займаються малим підприємством.

Суб'єктами малого бізнесу являються фізичні особи які являються зареєстрованими суб'єктами підприємницької діяльності, у них число працюючих за звітний період не повинна перебільшувати 50 осіб та обсяг річного валового доходу немає бути більше 70 млн. гривень [5].

Законом України визначено обрання загальної або спрощеної системи оподаткування за власним вибором для осіб які займаються малим бізнесом.

Переваги спрощеної системи оподаткування:

- не треба вести облік витрат (тому що об'єктом оподаткування являється дохід підприємства, а не прибуток від діяльності);
- не потрібно розуміти усі дрібниці бухгалтерського обліку;
- визначення оподатковуваного доходу набагато простіше у роботі ніж при загальній системі .

На початок 2020 року кількість зареєстрованих фізичних осіб підприємців в Україні становила 1885,9 тис. осіб, що на 19,8 тис. більше, ніж на початок 2019 року. Також збільшилась кількість ФОП на спрощеній системі оподаткування. Порівняно з минулим роком, на спрощеній системі побільшало майже на 93,8 тис. осіб. 1 січня 2019 року на спрощеній системі оподаткування перебувало 1,39 млн осіб, то на 1 липня 2019 року їхня кількість знизилася до 1,36 млн платників. Проте вже на 1 січня цього року відбулося зростання до 1,5 млн підприємців. При цьому третю групу обрали 596 тис. осіб, що на 79 тис. більше, ніж на 1 січня попереднього року.

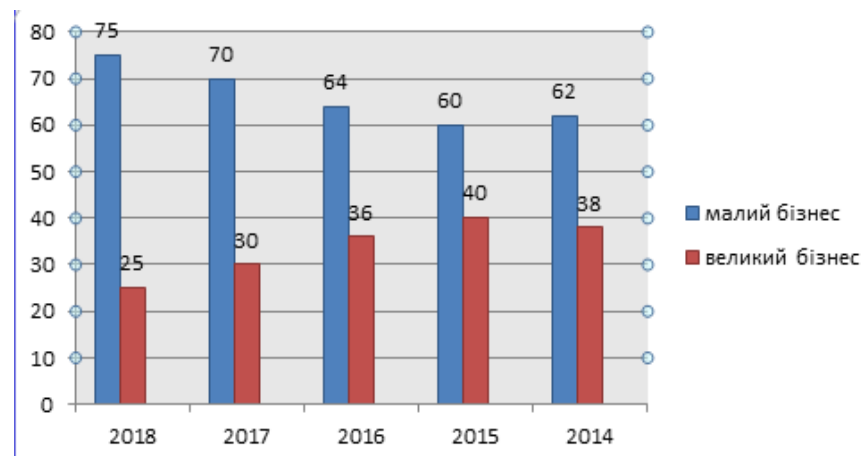

Рисунок 1.1 — Порівняння малого та великого бізнесу 2014 – 2018 рр.

Порівнюючи з 2014 – 2018 рр. малий бізнес виріст набагато більше ніж великий бізнес, це ми можемо побачити на рисунку 1.1.

Плюси малого бізнесу:

- Малий бізнес має більший обсяг реалізації порівняно з великими компаніями.
 - Суми податків, які сплачують суб'єкти МСБ є більшими.
 - Малий бізнес пропонує багато робочих місць.
 - Чим менше підприємство, тим дорожчим для нього є бюрократія
- Для менших компаній вартість дотримання податкового законодавства є вищою, ніж для великих.

Спрощена система оподаткування першої та другої групи є простим рішенням, у цьому випадку набагато простішим є ведення обліку. Обов'язковим є лише забезпечення, загального обороту в межах які визначено законодавством.

1.3 Еволюція спрощеної системи оподаткування та проблеми її застосування

Спрощену систему оподаткування, обліку і звітності суб'єктів малого підприємництва запроваджено в Україні в 1999 року для розвитку малого бізнесу. З точки зору ведення бухгалтерського обліку спрощена система оподаткування є значно легкою [11].

Особливість спрощеної системи оподаткування сплата єдиного податку.

Єдиний податок є місцевим податком, що сплачують фізичні особи та юридичні особи, що являються підприємцями.

Спрощена система оподаткування зазнала багато реформ, на даний час вона досягла висот і є популярною серед системи оподаткування.

Але на жаль на даний час не обійтись без недоліків. Виникають проблеми з адмініструванням податків.

Існує кілька варіантів щодо способів ухилення від сплати податків за допомогою спрощеної системи оподаткування:

- Спрощена система оподаткування використовується юридичними особами для переведення коштів у готівку;
- Замість оформлення офісних працівників відбувається оформлення відносин з ФОП ;
- продаж товарів через осіб які використовують спрощену систему оподаткування із заниженням задекларованого річного доходу;

У таблиці 1.2 подані результати дослідження Інституту соціально-економічної трансформації щодо фіскального ефекту від ухилення від оподаткування в системі ССО [15].

Таблиця 1.2 - Порівняльний аналіз фіскального ефекту схем ухилення від оподаткування в Україні за допомогою ССО[15]

Схема	Податки (платежі), яких вона дозволяє уникати	Приблизні обсяги (млрд грн на рік)	Приблизні втрати бюджету (млрд грн на рік)
«Обнал» через ФОП	ПП+ПДВ+ЄСВ+ПДФО	3-7	0.7-3
ФОП замість найму	ЄСВ+ПДФО	10	2,5-5
Зниження виручки	ЄП	18-20	1-1.5
Загалом втрати по ССО			4.2-9.5

Як бачимо з таблиці 2, найбільші втрати відбуваються через співпрацю суб'єктів малого бізнесу з ФОП за цивільно-правовими договорами.

В даний час держава має реформувати податкову систему, має зберегти можливість для малого бізнесу користуватися спрощеною системою оподаткування, без можливості для великих підприємств нехтувати нею.

Мають бути виконано заходи з попередження нехтувань у спрощеній системі оподаткування з метою приховування прибутків через подрібнення.

РОЗДІЛ II ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ПВКП
«Сучасні лабораторії»

2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика підприємства

Приватне виробничо-комерційне підприємство «Сучасні лабораторії» було створено у 2003 році. Місцезнаходження підприємства Сумська обл., місто Суми, Ковпаківський район, вулиця Курська, будинок 18.

Основний вид діяльності підприємства це неспеціалізована оптова торгівля, а також додаткові:

- Діяльність посередників у торгівлі машинами, промисловим устаткуванням, суднами та літаками
- Оптова торгівля фармацевтичними товарами
- Діяльність у сфері права
- Ремонт і технічне обслуговування електронного й оптичного устаткування.

Основними видами продукції підприємства є вироби для клінічних досліджень та випробувань.

Динаміка вартості реалізованої (або виробленої) продукції за окремими видами та її структура за три останні роки представлена в таблиці 2.1

Таблиця 2.1 - Динаміка та структура чистого доходу від реалізації продукції ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Вид продукції	Рік						Відхилення 2019р. від 2017р.	
	2017		2018		2019		+/- грн	%
	сума, грн	питома вага, %	сума, грн	питома вага, %	сума, грн.	питома вага, %		
Діагностичні набори	227503	98,0	328173	98,0	269647	98,0	42144	18,5
Реактиви	4643	2,0	6762	2,0	5503	2,0	860,0	18,5
Разом	232146	100,0	334935	100,0	275150	100,0	43004	18,5

Надходження від реалізації продукції в 2019 році склали 275150 грн., що на 43004 грн. перевищують рівень показника 2017 р.

Важливим етапом аналізу фінансово-господарської діяльності ПВКП «Сучасні лабораторії» є дослідження динамічних змін фінансово-економічних показників, назва яких має відповідати прийнятій в бухгалтерському обліку класифікації (табл. 2.2).

Таблиця 2.2 Основні економічні показники виробничо-фінансової діяльності ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показник	Рік			2019р. у % до 2017р.	Середній абсолютний приріст 2019р до 2017р
	2017	2018	2019		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) грн.	232146	334935	275150	18,5	21502
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), грн	195552	298377	256661	31,2	30554,5
Валовий прибуток (збиток), грн	36594	36558	18489	-49,5	-9052,5
Чистий прибуток (збиток), грн	14149	9302	-10450	-173,9	-12299,5
Валюта балансу, грн.	73965	88881	89581	21,1	7808
Власний капітал, грн.	62755	72057	51849	-17,4	-5453
Власні оборотні кошти, грн	32113	30877	13439	-58,2	-9337
Дебіторська заборгованість, грн	15750	17063	13164	-16,4	-1293
Кредиторська заборгованість, грн	10079	15235	30723	204,8	10322

Основні економічні показники діяльності підприємства у 2019 році порівняно з 2017 роком погіршились. Підтвердженням цього є зменшення валового прибутку на 49,5%, відповідно у 2019 році чистий прибуток підприємства знизився на 173,9%, тобто у 2019 році підприємство отримало збиток у розмірі 10450 грн. Власний капітал підприємства також має тенденцію до зниження, у 2019 році він зменшився на 17,4% в порівнянні з 2017 роком.

Відбувається зростання чистого доходу від реалізації на 18,5% у 2019 році відповідно до 2017 року.

З метою оцінки майнового стану підприємства доцільно використовувати показники, наведені у таблиці 2.3.

Таблиця 2.3 - Показники майнового стану та ефективності використання основних засобів ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показник	Рік			2019р. у % до 2017р.	Середній темп росту (приросту)
	2017	2018	2019		
I. Загальна сума господарських засобів, грн	30011	40455	37880	26,2	126,2
Коефіцієнт зносу	0,60	0,55	0,60	-	100,0
Коефіцієнт придатності	0,40	0,45	0,40	-	100,0
Коефіцієнт вибуття	0,07	0,01	0,08	14,3	114,3
Коефіцієнт оновлення	0,03	0,02	0,03	-	100,0
Фондовіддача	7,74	8,28	7,26	-6,2	93,8
Фондоємкість	0,13	0,12	0,14	7,7	107,7

Показники майнового стану і ефективності використання основних засобів погіршилися у 2019 році порівняно з 2017 роком. Це показує коефіцієнт зносу основних засобів протягом 2017-2019 рр. майже не змінювався і становить 0,60, що є негативним, так як він не зменшується, що свідчить про не оновлення необоротних виробничих активів, що знижує конкурентоспроможність підприємства.

Про це нам також свідчить коефіцієнт оновлення основних засобів, який у 2018 році зменшується відповідно до 2017 року, а у 2019 році не змінився в порівнянні до 2017 року, тобто за досліджуваний період практично ніяких надходжень основних засобів не було.

Коефіцієнт вибуття основних засобів у 2018 році зростає на 14,3% порівнюючи з 2017 роком, що говорило про незначне оновлення основних засобів, що негативно оцінює моральний та фізичний знос основних засобів на підприємстві.

Коефіцієнт придатності основних засобів протягом 2017-2019рр знаходиться на сталому рівні і становить 0,40.

2.2 Особливості фінансового стану підприємства

Оцінка фінансової стійкості є дуже важливою для підприємства (таблиця 2.4.)

Таблиця 2.4 - Показники фінансової стійкості ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показник	Рік			Середній темп росту (приросту)	Критичне Значення
	2017	2018	2019		
Коефіцієнт автономії	0,85	0,81	0,58	68,2	> 0,5
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,85	0,81	0,58	68,2	1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,51	0,43	0,26	51,0	0,4-0,6
Коефіцієнт фінансування	5,60	4,28	1,37	24,5	> 1
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	0,74	0,65	0,26	35,1	>0,5

В загальній сумі джерел фінансових ресурсів на кінець 2017 р. та 2019 р. власні кошти склали 85% та 58%, відповідно. Про це свідчить коефіцієнт автономії.

В 2017 р. більша половина майна підприємства була сформована за рахунок власного капіталу, в 2019 р. питома вага власних коштів скоротилася до 58 %.

Наступним етапом аналізу є вивчення показників ділової активності, які показують швидкість обертання матеріальних запасів підприємства, його активів, розрахунків з зі своїми контрагентами та ін. (див. табл. 2.5).

На підприємстві відбулося погіршення показників ділової активності. Це показує збільшення у 2019 році порівняно з 2017 роком коефіцієнта оборотності капіталу, дебіторської заборгованості т на 1,61 та 3,5.

Таблиця 2.5 - Показники ділової активності ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показник	Рік			Відхилення (+,-) 2019р. від 2017р.	Середній темپ росту (приросту)
	2017	2018	2019		
Коефіцієнт оборотності капіталу (трансформації)	3,70	4,65	5,31	1,61	143,5
Оборотність запасів:					
Днів	26,4	23,6	43,4	17,0	164,4
Оборотів	9,98	20,8	8,30	-1,68	83,2
Оборотність дебіторської заборгованості					
Днів	24,4	17,6	19,8	-4,6	81,1
Оборотів	14,7	20,4	18,2	3,5	123,8
Тривалість операційного циклу, дні	50,8	41,2	63,2	12,4	124,4
Оборотність кредиторської заборгованості					
Днів	15,6	13,6	30,1	14,5	192,9
Оборотів	19,4	23,6	11,2	-8,2	57,7
Оборотність власного капіталу:					
Днів	115,5	81,3	86,9	-28,6	75,2
Оборотів	3,7	5,0	4,4	0,7	118,9
Тривалість фінансового циклу, дні	35,2	27,6	33,1	-2,1	94,0
Період окупності власного капіталу	4,4	7,2	-5,9	-10,3	-134,0
Коефіцієнт сталості економічного росту	90,2	12,9	-38,9	-129,1	-43,1

Важливою складовою аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства будь-якої сфери діяльності й форми власності є оцінка його рентабельності (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 - Показники рентабельності ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показники	Рік			Відхилення (+,-)) 2019.р. від 2017р	Середній темп росту (приросту)
	2017	2018	2019		
Рентабельність діяльності,%	67,9	37,9	-32,3	-100,2	-47,6
Рентабельність виробництва продукції,%	18,7	12,3	7,2	-11,5	38,5
Рентабельність власного капіталу%	23,1	16,2	-16,9	-40,0	-73,2
Рентабельність активів,%	19,1	11,4	-11,7	-30,8	-61,3

Діяльність підприємства впродовж 2017-2018 рр була прибутковою, але у 2019 році підприємство отримало збиток. Про це свідчить рентабельність діяльності, яка становить у 2019 році -32,3, рентабельність виробництва також знизилася на 11,5%, ще одним негативним фактором є зниження рентабельності власного капіталу та рентабельності активів на 40,0% та 30,8% відповідно.

Оцінку ліквідності та платоспроможності підприємства проводять за показниками, які наведені в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 - Показники ліквідності та платоспроможності ПВКП «Сучасні лабораторії» за 2017-2019 рр.

Показник	Рік			Середній темп росту (приросту)	Критичне Значення
	2017	2018	2019		
Коефіцієнт грошової платоспроможності (абсолютної ліквідності)	1,03	0,21	0,002	0,19	0,2-0,3
Коефіцієнт розрахункової платоспроможності (швидкої ліквідності)	2,59	1,36	0,38	14,7	0,7-0,8
Коефіцієнт ліквідної платоспроможності (покриття)	3,86	2,84	1,36	35,2	> 1
Чистий оборотний капітал, грн.	32113	30877	13439	41,8	-

Коефіцієнт грошової платоспроможності у 2017 році склав 1,03, а на кінець 2019 року знизився до 0,002. Підприємство немає можливості негайно ліквідувати короткострокові зобов'язання.

Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства за три роки показав, що[5] :

Аналіз майна підприємства, говорить про те, що протягом аналізованого періоду, а саме 2017-2019рр, основні засоби мають динаміку до зростання, у 2019 році в порівнянні з 2017р вони зросли на 26,2%. Основні економічні показники діяльності підприємства у 2019 році порівняно з 2017 роком погіршились.

Показники ліквідності та платоспроможності протягом 2017-2018рр мали значення більше норми, що говорило про платоспроможність

підприємства, однак в 2019 році вони зазнали критичного значення, що перш за все це говорить про неплатоспроможність підприємства.

Що стосується фінансової стійкості підприємства, то, якщо в 2017 р. більша половина майна підприємства була сформована за рахунок власного капіталу, то в 2019 р. питома вага власних коштів скоротилася до 58 %.

Вважається, якщо цей коефіцієнт більше або дорівнює 0,5, (як в нашому випадку) то ризик кредиторів мінімальний: здійснивши половину прибутку, сформованого за рахунок власних коштів, підприємство зможе погасити свої боргові зобов'язання.

Таким чином діяльність підприємства впродовж 2017-2018рр була прибутковою, але у 2019 році підприємство отримало збиток. Про це свідчить рентабельність діяльності, яка становить у 2019 році -32,3, рентабельність виробництва також знизилася на 11,5%, ще одним негативним фактором є зниження рентабельності власного капіталу та рентабельності активів на 40,0% та 30,8% відповідно.

Напрямами покращення фінансового стану ПВКП «Сучасні лабораторії» є збільшення доходів підприємства. Збільшення доходів призведе до збільшення коефіцієнта абсолютної ліквідності та дасть можливість підприємству брати довго і короткострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності. Збільшення доходів підприємства можна здійснити за рахунок реалізації зайвих виробничих та невиробничих фондів, їх орендування.

2.3 Аналіз тенденцій розвитку спрощеної системи оподаткування

Дані табл. 2.8 свідчать про зменшення кількості суб'єктів малого бізнесу в Україні протягом 2015 - 2019 рр. на 50888 одиниць, або 13,6 %. При цьому кількість мікропідприємств скоротилася на 40363 одиниці, або 12,7 %. Оскільки з 2014 р. статистично не враховуються підприємства на тимчасово

окупованій території АР Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції, то зменшення кількості підприємств на 14,0 % по всіх країні є обґрунтованим.

Таблиця 2.8 - Динаміка кількості підприємств малого бізнесу в Україні, 2015 - 2019 рр.

Підприємства за їх розмірами	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Зміна (+, -)	
						одиниць	%
Усього	393327	341001	343440	306369	338254	-55073	-14,0
у тому числі малі	373809	324598	327814	291154	322921	-50888	-13,6
з них мікропідприємства	318477	278922	284241	247695	278114	-40363	-12,7

По Україні протягом 2019 р. забезпечено надходження з єдиного податку від фізичних осіб - підприємців до бюджету в сумі 11,1 млрд грн. Це на 3,8 млрд грн більше, ніж за аналогічний період минулого року, темп росту надходжень з єдиного податку становить 151,1 %. [1]

Станом на кінець 2019 р., спрощену систему оподаткування в Україні застосовують майже 1,3 млн фізичних осіб - підприємців. Порівняно минулим роком цей показник зріс на 139 тис. осіб.

Найбільша кількість осіб, або 48,7 % працює на другій групі - 614 тис. осіб. Першу групу використовують 220 тис. осіб, або 17,5 %, третю - 427 тис. осіб, або 33,8 % від загальної кількості спрощенців. [4]

Застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності надає суб'єкту малого підприємництва низку переваг:

- 1) Процедура та порядок реєстрації платника податку спрощений
- 2) Система розрахунків знаходиться на спрощеній системі, тому набагато легше вести розрахунки
- 3) Бухгалтерський облік та фінансова звітність полегшена
- 5) Є право вибору сплати ПДВ.

Станом на 01.08.19 р. по Сумській області обліковується 37901 фізична особа - платник єдиного податку (рис. 2.1). У порівнянні із відповідним

періодом 2018 р. кількість платників єдиного податку збільшилась на 900 платників, або на 2,4 %.

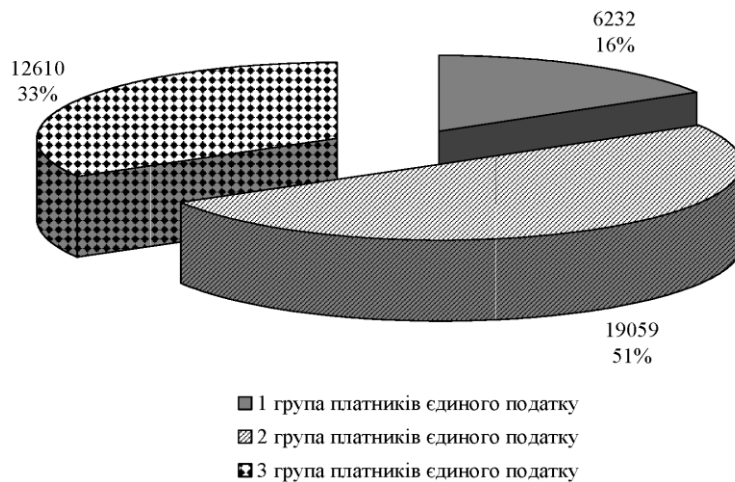

Рисунок 2.1 - Структура фізичних осіб - підприємців за групами платників єдиного податку у Сумській області, 2019 р.

Загальна система стягнення податків занадто складна, тому спрощена система оподаткування для малого бізнесу - оптимальний варіант. Для підприємства «ПВКП «Сучасні лабораторії» спрощена система оподаткування підходить тому підприємству не потрібно переходити на якусь іншу систему оподаткування.

Таблиця 2.9 - Нараховані та сплачені податки на підприємстві за 2018 р

Дата звіту	Назва податку	Сальдо на початок року	Нараховано	Сплачено		Переплата
				всього	коштами	
1.01.2018	Комунальний податок	250,00	400,00	400,00	400,00	0
1.01.2018	Податок на прибуток приватних підприємств	4100,00	4500,00	4500,00	4500,0	0
Всього		4350	4900	4900	4900	

Таблиця 2.9 показує нараховані та сплачені податки на підприємстві. Підприємство «Сучасні лабораторії» знаходиться на другій групі оподаткування. Тому що друга група спрощеної системи оподаткування досить вигідна для підприємства фіксовану величину податку, яка не залежить від обсягу доходу.

РОЗДІЛ III ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

3.1 Напрямки удосконалення спрощеної системи оподаткування

За допомогою спрощеної системи оподаткування відбувається забезпечення розвитку малого бізнесу.

З розвитком малого бізнесу розвивається економіка країни. Збільшується кількість працюючого населення, завдяки цьому збільшується дохід населення, і це призводить до збільшення попиту [19].

В процесі реформування спрощеної системи оподаткування варто підвищити граничний обсяг виручки від реалізації, з забезпеченням диференційованого підходу.

Це позитивно вплине на економічну активність, яка призведе до збільшення фінансових ресурсів у суб'єктів господарювання і населення, збільшаться фінансові можливості території.

Основними напрямками розвитку спрощеної системи оподаткування та звітності в Україні повинно стати:

- 1) відкриття окремої державної програми пільгового кредитування суб'єктів малого підприємництва
- 2) вдосконалити загальну систему оподаткування, тобто спростити ведення діяльності підприємців на такій системі оподаткування;
- 3) заміна всі форми звітності, подача звіту не частіше один раз в квартал;
- 4) створення центрів для суб'єктів малого підприємництва які будуть надавати консультаційні послуги, за допомогою яких буде відбуватися відкриття власної справи;
- 5) збільшення відповідальності суб'єктів малого підприємництва у разі порушення ними правил [22].

Удосконалення системи оподаткування планування на ПКП «Сучасні лабораторії».(рис. 3.1)

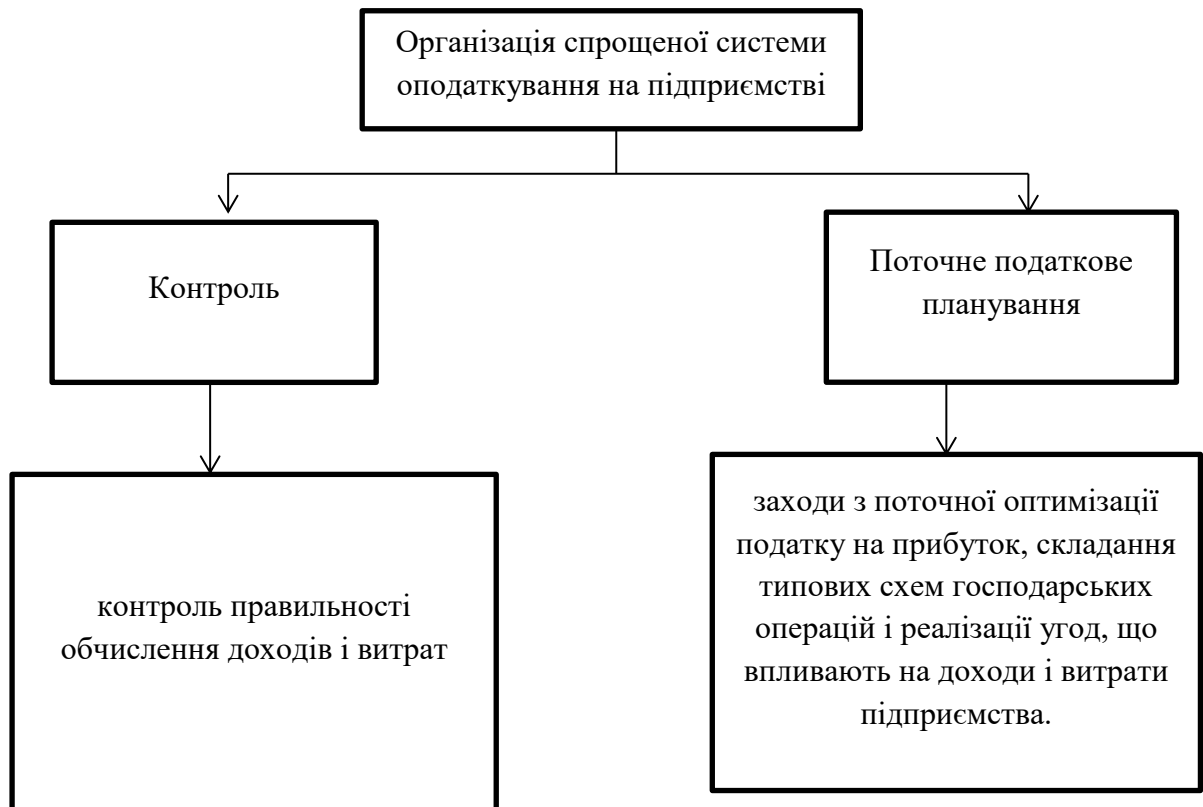

Рисунок 3.1 - Організація спрощеної системи оподаткування на підприємстві

На основі дослідження та аналізу зарубіжного досвіду розвитку та оподаткування суб'єктів малого підприємництва розроблені та запропоновані шляхи вдосконалення спрощеної системи оподаткування (рис. 3.2)

Із викладеного, цілком очевидним є те, що на сьогоднішній день спрощена система оподаткування користується досить широким попитом серед підприємців. Незважаючи на численний перелік недоліків спрощеної системи оподаткування, вважається, що з точки зору відносно оцінки її впливу на господарську діяльність вона є більш оптимальною у порівнянні із загальною системою оподаткування. І в першу чергу за рахунок простоти її механізму та можливості мінімізації податкового навантаження [4].

Рисунок 3.2 - Шляхи вдосконалення спрощеної системи оподаткування

Подальше вдосконалення спрощеної системи оподаткування на підприємстві передбачає:

- Оптимізацію контролю за недопущенням функціонування фіктивних підприємств;
- Ретельну перевірку господарських операцій суб'єктів підприємництва відносно викривлення реальних фактів господарської діяльності (не декларування доходів, не укладання трудових договорів, тощо);
- Створення оптимальних умов відносно коригування податкового навантаження, та підвищення таким чином довіри підприємців;

Приймаючи рішення щодо обрання чи переходу на спрощену систему оподаткування управлінському апарату підприємства необхідно ретельно враховувати безліч факторів, серед яких чільне місце займають результативні показники господарської діяльності та його конкурентоспроможність.

3.2 Зарубіжний досвід спрощеної системи оподаткування

Суб'єкти на спрощеній системі оподаткування забезпечили роботою 2,5 млн. громадян.

У межах податкової реформи необхідно відмінити сплату деяких податків і зборів, окрім єдиного або фіксованого податку.

Для вітчизняної спрощеної системи оподаткування, ми вважаємо, можна запозичити французький досвід. У Франції є частки, які віднімаються з доходу при застосуванні нормативного методу оподаткування.

Таблиця 3.1 - Податкове навантаження в Україні та країнах світу

Країна	Податкове навантаження			У порівнянні з Україною, % (за 2019 рік)
	2017	2018	2019	
Канада	28.8	26.9	21.0	-31.9
Швейцарія	36.8	27.7	29.0	-23.9
Великобританія	37.3	35.5	33.7	-19.2
Польща	43.6	43.8	38.7	-14.2
США	46.7	46.7	43.8	-9.1
Німеччина	46.7	46.8	48.8	-4.1
Швеція	52.8	53.0	48.9	-4
Росія	49.6	54.1	52.9	-4
Україна	57.1	55.4	57.2	0
Білорусь	62.8	60.7	64.6	+4.3
Китай	63.5	63.7	64.4	+11.7
Італія	68.5	68.3	65.4	+12.5
Франція	65.7	65.7	66.6	+13.7

Найвища питома вага податків у ВВП у європейських країнах, зокрема у Франції та Італії. В Україні спостерігаємо тенденцію до зниження податкового навантаження з 57,1% у 2017 році, 55,4% у 2018 році до 52,9% за 2019 рік. Це пов'язано з удосконаленням системи оподаткування та зниженням ставок податку.

Для забезпечення балансу потреб і можливостей держави і громадян, публічними і приватними інтересами необхідно:

1. Полегшити навантаження на суб'єкти оподаткування
2. Вдосконалити податкову базу
3. Вдосконалення системи податкового адміністрування податків та зборів
4. Поступове зменшити та розподілити податкове навантаження між платниками залежно від виду діяльності.
5. Покращити податковий контроль
6. Зниження та ефективного використання податкових пільг..
7. Створення умов для активізації інвестиційних та інноваційних процесів у пріоритетних галузях економіки.

3.3 Наслідки введення 5 групи для підприємців сфери ІТ

ІТ – галузь є проектно орієнтованою і може відобразитися у межах договорів цивільного та правового характеру які виконуються ФОП.

Запровадження спеціальних ознак трудового договору можуть надавати органам державної праці і податковим органам вбачати у цивільних та-правових правовідносинах «наявність ознак трудових правовідносин», які мають стимулювати суб'єктів господарювання, з перегляду на суми штрафів, відмовитися від укладання договорів ЦПХ із самозайнятими особами та ФОП в ІТ-галузі.

На даний час ніяких змін не сталося незважаючи на шалену і довгу боротьбу уряду, Держпраці з незареєстрованими працівниками. Що до цього є інформація з Єдиного державного реєстру судових рішень, у якому майже немає адміністративних скандалів з великими ІТ-компаніями, проте «айтішники» визнають, що велика кількість їхньої діяльності здійснюється у на підставі договорів ЦПХ із ФОП третьої групи.

Наша держава займається пошуком нових джерел які будуть наповнювати бюджет через безальтернативність .

Прем'єр міністр України Олексій Гончарук запропонував створення додаткового джерела яке буде наповнювати бюджет, формувати фонд IT Creative, фінансувати освітні напрями, : створювати курси курсів для IT-спеціалістів, на вирішення проблем дефіциту IT-кадрів.

Пропозиція Уряду щодо застосування п'ятої групи буде мати такі особливості: сплата 5% – ЄП; 1,5% – ВЗ; ЄСВ – у розмірі 2 МЗП і збір на розвиток людського капіталу (починаючи з 2020 року – 1% з поступовим збільшенням: з 2021 року – 2%; з 2022-го – 3%; з 2023-го – 4%; з 2024–2029 – 5%).

Створення додаткового збору має хорошу мету, завдяки цьому збільшиться підтримання розвитку IT-галузі, відбудеться економія витрат державних коштів на цю галузь.

Разом з позитивними наслідками є негативні:

- зростання потреб призведе до зростання ставок збору на розвиток людського капіталу
- додатковий податковий тягар на платників податків (через зростання ставок збору)
- наявність виникнення ризиків

Сенсу переходити на п'яту групу немає якщо ФОП немає чітких законодавством виписаних гарантій що буде надавати група.

Тому можна зробити висновки що нова реформа п'ятої групи на даний час є сумнівною, вона може призвести до зростання податкового тягаря.

ВИСНОВКИ

Підприємства та ФОП, що використовують спрощену систему оподаткування, отримують за її допомогою стимули для розвитку власного бізнесу.

Ефективність спрощених режимів оподаткування підтверджується щорічним збільшенням платежів у бюджет. Розмір надходжень єдиного податку від суб'єктів малого підприємництва – «єдинників» до бюджету за останні п'ять років має тенденцію до збільшення.

Мною був здійснений аналіз діяльності ПВКП «Сучасні лабораторії». Для аналізу господарської діяльності підприємства найбільш узагальнюючим показником є прибуток.

Прибуток підприємства – головне джерело збільшення обсягу фінансових ресурсів. Фінансовий стан підприємства не може бути стійким, якщо воно не одержує прибутку в розмірах, які забезпечують необхідний приріст фінансових ресурсів, насамперед для фінансування заходів, спрямованих на зміцнення технічної бази і соціальної сфери; тим більше він не може бути стійким, якщо підприємство працює збитково. Збиткова робота підприємства веде до зменшення, проїдання його фінансових ресурсів, передусім статутного капіталу.

Провівши аналіз підприємства, можна зробити висновок, що підприємство працює ефективно, але за останні місяці трішки знизило свою ефективність. Отже, ПВКП «Сучасні лабораторії» повинно покращити свою діяльність і працювати як раніше.

Для підвищення ефективності застосування спрощеної системи оподаткування на підприємстві в першу чергу необхідно зменшити витрати часу і коштів суб'єктів підприємницької діяльності на ведення обліку та сплату податків.

Спрощена система оподаткування забезпечує розвиток малих підприємств, які в свою чергу розвивають економіку країни. Розвиток малого бізнесу є найбільш ефективним інструментом ринкового реформування економіки.

Для усунення недоліків спрощеної системи оподаткування необхідно, перш за все, внести зміни до законодавства та прийняти Податковий кодекс, який містить значні вдосконалення даної системи. Зокрема, необхідно реалізувати заходи комплексного реформування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Доцільним є встановлення «прогресивної» шкали ставок оподаткування для різних обсягів виручки платника єдиного податку.

Вітчизняна практика та світовий досвід вказують на необхідність вдосконалення існуючої системи оподаткування малого бізнесу в Україні. Серед широкого кола дослідників спрощеної системи оподаткування малих підприємств все частіше лунають пропозиції щодо її удосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України, затверджена Постановою Верховної Ради України від 01.01.2019 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>
2. Закон України «Про систему оподаткування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12#Text>
3. Закон України “ Про державну підтримку малого підприємництва» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2063-14#Text>
4. Закон України “Про підприємництво”, затверджений Постановою ВРУ №785-12 від 26.06.90 р. (із змінами №2788-III від 15.11.2001 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
5. Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. Фінансова діяльність підприємства: Підручник. — К.: Либідь, 1998. — 312 с
6. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Навч. посібник. - К.: Київ, держ.торг.- екон.ун-т. 2015. - С. 240.
7. Бадида М. Єдиний податок суб’єктів малого підприємництва в системі місцевого оподаткування //Формування ринкових відносин в Україні. – 2008 р. № 4. – С. 124-128.
8. Баранова В.Г. Податкова система / В.Г. Баранова. — Одеса: ОНЕУ, 2014. — С. 34
9. Бутко М., Мурашко М. Організаційні заходи сприяння малому бізнесу // Економіка України, №7, 2017, С. 20-24.
10. Бойчик І.М., Харів П.С., Хопчан М.І. Економіка підприємства: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. I-IV рівнів акредитації. – 2-ге вид., виправ. і доп. – К.: Каравела, 2011. – 298 с.
11. Виноградська А. Розвиток малого підприємництва // Економіка України, №2, 2015, С. 36-43.

12. Загородній А., Громяк Л. Фактори, що визначають розвиток малого бізнесу в Україні // Економіка України, №6, 207, С. 150
13. ДФС: з початку року фізичні особи - підприємці сплатили до бюджету 11,1 млрд. грн. єдиного податку URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/313393.html>.
14. Іванова Ю., Карпової В., Карпова Л. «Податкове планування: принципи, методи, інструментарій»
15. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Десятнюк О.М. Податкова система. Підручник. - К.: Атіка, 2016. - 920 с.
16. Коротенко Н.П. Проблеми розвитку підприємництва в Україні // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – №4.
17. Крисоватий А. І. «Податкова система»: Навч.посібник - Тернопіль, 2014. - 332 с.
18. Кулішов В.В. Мікро - Макро економіка. Підручник. – Львів: «Магнолія 2016», 2018.
19. Клепанчук О. Ю. Удосконалення механізмів адміністрування податкових платежів в умовах фінансової підтримки розвитку малого бізнесу / О. Ю. Клепанчук // Науковий вісник НЛТУ України. Серія економічна. – 2017. – Вип. 27(2). – С. 140–145.
20. Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
21. Онопрієнко В.И. Малі підприємства: Досвід, проблеми М. : Профиздат, 2000
22. Олійник О.В. Податкова система: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006 – 456с.
23. Пиріжок С.Є. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу: обліковий вимір / С.Є. Пиріжок, Л.Г. Олійник // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – № 3. – С. 240–256.

24. Податковий кодекс України // Вісник податкової служби України. – 2019. – № 5 – 120 с
25. Проблеми податкової системи України та актуальні шляхи їх вирішення, як передумова ефективного функціонування економіки 25 держави. – 2015.
26. Скрипник, А. В. Спрощена система оподаткування як ефективний важіль фіскальної та соціальної політики / А. В. Скрипник, К. П. Проскура // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України: електронне наукове фахове видання/ Національний університет державної податкової служби України; гол. ред. : П. В. Мельник. – 2018
27. Словник фінансово-правових термінів [Електронний ресурс] / за заг. ред. д.ю.н., проф. Л.К. Воронової. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Алерта, 2018. - 558 с. URL: <http://ndi-fp.asta.edu.ua/files/doc/slovnuk-finpravo.pdf>
28. Економіка підприємства / Під редакцією С.Ф.Покропивного. – К., 2001.
29. Єдиний податок та збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності // Словник фінансово-правових термінів / за заг. ред. д. ю. н., проф. Л. К. Воронової. — 2-е вид., переробл. і доповн. — К. : Алерта, 2011. — 558 с
30. Єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва // Юридична енциклопедія : [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] — К. : Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 2 : Д — Й. — 744 с. — ISBN 966-7492-00-8.
31. Економічна правда: податкова реформа. Як це може бути. – 2015.: URL : <https://www.epravda.com.ua/publications/2015/09/23/560495/>
32. Лекарь С. Чи потребує вдосконалення спрощена система оподаткування фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності? // Вісник податкової служби України. — 2005. — № 1-2.

33. Малий бізнес: стан і тенденції. (Матеріал підготовлено за сприяння зведеного інформаційно-довідкового відділу Держпідприємництва.) // Підприємництво в Україні. — 2008. — № 6—7
34. Микитюк О.І. "Фінансове забезпечення розвитку малих підприємств"// Фінанси України. - 2016р. - 11с.
35. Мельник Ю., Юрченко В., Богданова Н. Основи податкового менеджменту // Україна: податкова політика. - 2014. – №1. – С. 17-20
36. Мельник М. М. Прямі податки як регулятор соціально-економічних процесів в Україні / М. М. Мельник // Наукові праці НДФІ. 2018. - Вип. 2. - С. 119-126. -
37. Коробов М. Я. Фінанси промислового підприємства: Підручник. - К.:Либідь, 2005.
38. Філіппова С.В. Вибір системи оподаткування та організація податкового обліку суб'єктами малого підприємництва – юридичними особами на засадах альтернативності : монографія / С.В. Філіппова, М.О. Ананська. – Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2013. – 120 с.